

Rumunska akademija v Bukareštu. Rumuni imajo poleg dveh vseučilišč (v Bukareštu in v Jassi) tudi znanstveno akademijo, katera je ena najimovitejših. Njeno premoženje znaša nad 3 milijone frankov. Razen tega pa dobiva na leto državne podpore 30.000 frankov in od kralja 14.000 fr. Na razpolago ima bogate ustanove za nagrade in podpore. Prošlo leto je razpisala 27 nagrad.

Pesniška usoda. Ameriški pesnik Poë je živel v veliki bedi. Svoje najbolje delo je prodal za deset dolarjev in na pokopališče ga je spremilo samo osem ljudi. Zdaj pa je nastal pravi kult Poëv v Ameriki. Najneznatnejša njegova pisma prodajajo za neverjetno visoke vsote. Ljudje, ki sodijo veljavo takih „relikvij“ po denarju, pravijo, da se prodajajo Poëva pisma mnogo dražje od Byronovih; njih cena je dvakrat toliko kakor pa cena Shelleyevih listov. Zdaj bodo na novo izdali njegova dela v sedemnajstih knjigah.

Moderno turško slovstvo. Tudi Turčija ima svoje moderne struje, proti katerim je mohamedanstvo še bolj slabotno, kakor proti — reformam v Makedoniji. V Carigradu izhajajo v turškem jeziku romani in novele, spisane popolnoma v zapadnem duhu. Turški literati so skoro izključno le učenci Francozov. Turški zvezdi prve vrste sta pisateljici, hčeri višjih uradnikov. Fatima-Alis-Hanuma, hči Dževrat-paševa, posnema žensko prvoboriteljico Sandovo, piše romantične in lirične stvari ter se vojskuje za žensko emancipacijo, za kar je treba na Turškem

pač več smelosti in poguma, kakor pa na našem zapadu. Nedžhar-Hanuma, hčerka Osman-paševa, je pesnica po vzorcu Musseta in Lamartina. Tretja zvezda je pesnik Tefih-fikrat, ki piše pesmi brez rim in tudi zelo posnema Francoze. Turška literatura je pač različna od turškega življenja.

Koliko se na svetu piše in bere knjig. Tisk proizvaja dandanes tolike množine berila, da je skoro neverjetno. Kdo bi preštel članke in novice po raznih listih? Že število knjig je ogromno. Po celem svetu se napiše na leto 8 do 10.000 romanov. Japan jih tiska 450, Indija 200, Sirija z Egiptom 12, Italija in Španija vsaka po 500 do 600, Francija 600, Rusija 800, Angleška in Nemška pa vsaka po 1500. Angleška izdaja vsako leto na novo svojega Dickensa, Scotta, Thackeraya; Nemška Hoffmana, Hauffa in Grimma; Skandinavija Andersena itd. Nobena knjižnica ne bi mogla pospraviti knjig, ki se tiskajo v desetih letih. — Zato je pa književna obrt ogromna. V samih Zedinjenih državah se razpečava na leto po 700 milijonov knjig, v vzhodni Evropi po 460 mil., v zapadni pa 1.800 mil. knjig; v drugih delih sveta se jih razproda po 240 mil. Vsega skupaj se ceni na leto 3 milijarde knjig. — Najbogatejša knjižnica je „Bibliothèque national“ v Parizu, ki šteje tri milijone knjig; za njo pridejo „British Museum“ z 2 mil., carska biblioteka v Peterburgu z 1.500.000, cesarska knjižnica v Berlinu z 1 mil. in dvorna knjižnica na Dunaju s 600.000 knjigami.

TIHOŽITJE.

FR. HROVAT.